

[Udenrigsministeren]

det, der hedder en cirkularnote, og den vil så blive afleveret til de stater, med hvem vi har diplomatisk forbindelse, så vi har sikkerhed for, at en så bred kreds som muligt dermed får den officielle orientering om, hvad der er Danmarks politik på dette område.

Svend Auken (S):

Jeg vil gerne sige, at jeg synes, at vi har haft en god debat i dag om dansk udenrigspolitik, en debat, der også har været behov for. I måske al for lang tid har vi i den udenrigspolitiske debat talt til hinanden og ikke med hinanden. I et lille samfund med vores beliggenhed og vores interesser i en fredelig og velfungerende verden er den udenrigspolitiske del af debatten naturligvis særdeles væsentlig.

Nu er der imidlertid sket det, at en del af debatten er kommet til at stå i skyggen af den aktuelle diskussion om den danske atomvåbenpolitik for så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt man skal orientere regeringer og orlogsfartøjer på en mere direkte måde om indholdet af denne politik. Det er for så vidt, som også flere ordførere i dag har beklaget det, ærgerligt, men jeg tror, det var uundgåeligt. Jeg vil da også gøre et par bemærkninger til dette spørgsmål.

Den første bemærkning er, at dramatikken om denne sag ikke er skabt af dem af os, der ønsker en tydeliggørelse af atomvåbenpolitikken på dette område. Vi har fra Socialdemokratiets side ønsket at understrege en politik, der har været Danmarks igennem mange år. Vi har ønsket at understrege den ved på linje med, hvad der er praksis i vore nabolande, at sørge for, at besøgende orlogsfartøjer direkte gøres bekendt med den danske atomvåbenfrihedspolitik. Ikke mere end det. Vi mener, at det er et nyttigt skridt, men naturligvis ikke et epokegørende skridt.

Det, der har skabt dramatikken, har været den voldsomme reaktion fra regeringens side og fra visse af de lande, vi ellers har et glimrende samarbejdsforhold til. Det er det, der har skabt dramatikken med en række efter min opfattelse uberettigede og ukloge udtalelser, der bragte dette spørgsmål helt ud af proportion med, hvad det faktisk er, der diskuteres.

På baggrund af de reaktioner, der har været, og som jeg mener har været alt for voldsomme, vil jeg gerne her i dag udtrykke anerkendelse over for regeringspartierne dagsorden. Hvor

man i lørdags sagde, at det ville være katastrofalt, hvis vi på nogen måde ændrede politik på dette område, så siger man altså i dag, at det er en fordel, hvis vi orienterer regeringerne direkte om vores politik gennem en note. Dette skifte i holdningen – som jeg fortolker det i hvert fald – vil jeg gerne udtrykke anerkendelse over for.

Imidlertid har Socialdemokratiet et ønske om, at det, vi hele tiden har arbejdet for, nemlig en direkte orientering af orlogsfartøjerne, også sker fyldest. Ikke fordi, som jeg sagde det før, det er den vigtigste sag, men fordi det pres, der i denne sag har været udøvet, gør det nødvendigt, at det danske Folketing slår fast, at hvad angår disse sager, er det det danske Folketing og den danske befolkning, der træffer beslutningen. Der bestemmer vi selv, dér er det ikke andre, uanset hvor nære allierede det er, der træffer afgørelserne for os. Vi skal lytte til argumenter, vi skal altid være parat til at tage hensyn til andres interesser, men når vi har lyttet, og når vi har taget hensyn, er det nu engang sådan, at så er det os selv her i Danmark, der træffer vore afgørelser. Dette princip er så vigtigt for os, at det i dag har gjort, at hr. Lasse Budtz på vore vegne har foreslået den dagsorden, som vi ønsker at få vedtaget her i folketingsalen.

Men jeg synes, det ville efterlade et skævt billede af debattens forløb, hvis man ikke også med anerkendelse noterede sig, at regeringen har bevæget sig et ganske langt stykke i retning af det, som vi har efterlyst, og den anerkendelse vil jeg gerne hermed give udtryk for.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Der er en række grunde til, at jeg føler trang til nu hen under afslutningen af denne næsten daglange debat at tage ordet. Jeg synes, der er ting, som trænger til afklaring.

Det er blevet nævnt under debatten og også i de sidste dages drøftelser i dagspressen, at Danmark bestemmer selv Danmarks politik. Hvor er det sandt, hvordan skulle det dog kunne være anderledes? Hvem andre skulle kunne bestemme vor politik? Det gør vi selv. Folketinget og regeringen kan beslutte, hvad Folketinget og regeringen har lyst til, sådan er det, og det er også hjemlet, som hr. Gert Petersen korrekt gjorde opmærksom på, i NATO-traktaten, sådan er det i et samarbejde mellem demokratiske, frie befolkninger og deres regeringer.